

Kapeat murtovesilahdet

Smala vikar i boreal Östersjökust

Koodi: 1650

Luontodirektiivin luontotyyppi (liite I)

MBAL suojelutaso epäsuotuisa huono, kehityssuunta vakaa

Luonnehdinta

Kapeat murtovesilahdet ovat pitkiä, kapeita ja yleensä matalia lahtia, joita erottaa ympäröivästä merialueesta vedenalainen kynnysalue. Lahtien pohja on usein pehmeää liejua tai savea. Veden suolaisuus riippuu ympäröivän merialueen suolaisuudesta sekä lahteen valuvan makean veden määrästä. Itämeren alhainen suolapitoisuus, vuoroveden puuttuminen ja maankohoaminen luovat luontotyyppille erityispiirteensä.

Kapeat murtovesilahdet ovat pinta-alaltaan usein laajoja ja niiden eliölajiston monimuotoisuus on huomattava. Laajat ruovikot ovat luonteenomaisia lahden pohjukalle, johon usein laskee joki tuoden mukanaan makeaa vettä.

Luontotyyppin luonnontilan kannalta keskeisiä piirteitä ovat runsas ja monipuolinen vesikasvillisuus ja pohjaeläimistö, runsas linnusto, vähäinen rantarakentaminen, ruoppausten puuttuminen, vähäinen vesiliikenne ja rehevöitymättömyys.

Levinneisyys

Kapeat murtovesilahdet on Suomessa melko harvinainen luontotyyppi. Sitä esiintyy lähinnä Suomenlahdella ja Saaristomerellä.

Nykytila ja uhkatekijät

Kapeita murtovesilahtia ei esiinny enää Suomessa luonnontilaisena. Luontotyyppin tilaan vaikuttavat olennaisesti ranta- ja vesirakentaminen (esimerkiksi ruoppaus), vesiliikenne sekä rehevöityminen. Rakentamattomia rantoja on luontotyyppiä edustavilla merenlahdilla hyvin vähän. Rehevöityminen on aiheuttanut rantojen umpeenkasvua ja vedenlaadun heikkenemistä.

Kapeiden murtovesilahtien määrä on vakaa, koska luontotyyppi määritellään erittäin hitaasti muuttuvien geomorfologisten ominaisuuksien perusteella. Luontotyyppin tila voi sen sijaan edelleen heikentyä lisääntyvän ranta- ja vesirakentamisen sekä vesiliikenteen vuoksi. Lisääntyvä vesiliikenne aiheuttaa myös ympäristöonnettomuusriskejä, jotka voivat olla vakava uhka kapeille lahdille ja niiden eliöstölle. Todennäköisesti rehevöityminen on uhka vielä tulevaisuudessakin, sillä maalta tulevan hajakuormituksen vähentyminen on hyvin hidasta.

Kuva: Maanmittauslaitos